

ЗАКОНОДАВЧА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ОХОРОНИ, ВИКОРИСТАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ МІНЕРАЛЬНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Мінеральні ресурси України — це сукупність запасів корисних копалин у надрах України [1]. Багатство мінеральних ресурсів будь-якої держави є одним із ключових моментів у розвитку її економіки, соціально-політичного статусу, та відіграє неабияке значення дія населення в цілому. Україна наділена потужним потенціалом в даній сфері, за даними досліджень Українського Незалежного Інформаційного Агентства Новин (далі — УНІАН) різноманітність і запаси мінеральних ресурсів України оцінюються у 8 балів за 10-бальною шкалою. Відповідно до такого високого показника, Україна, належить до головних мінерально-сировинних держав світу, і за запасами основних видів корисних копалин з розрахунку на душу населення посідає одне з перших місць у Європі. Згідно досліджень УНІАН, в надрах України виявлено понад 200 видів корисних копалин, для видобутку яких відкрито близько 20 000 родовищ [2].

Однак за останні 10 років, внаслідок законодавчого застою в сфері регулювання надрокористування, розвитку переважно олігополітичного ринку, на якому процес ухвалення рішень не відбувався автономним чином, а способом рейдерських дій, незаконних судових рішень або з використанням адмінресурсу, сприяло неефективному функціонуванню всього вітчизняного мінерально-сировинного комплексу. Системна криза етичних норм і цінностей владних та політичних еліт «звільнила» напівлегальні господарську діяльність у сфері використання невідновлюваних мінеральних ресурсів від усіляких моральних обмежень, що стало стимулом для всездозволеності, тіньового видобутку, рейдерства [3, с. 78].

На сьогоднішній день, охорона і раціональне використання надр в Україні регулюються відповідними нормативно-правовими актами природо-ресурсного законодавства: Земельним кодексом України від 25 жовтня 2001 року, Кодексом України про надра від 27 липня 1994 року, Гірничим Законом України від 6 жовтня 1999 року, та іншими відповідними підзаконними нормативно правовими актами.

Аналіз існуючого законодавчого базису сучасного вітчизняного надрокористування дає змогу виділити суттєві протиріччя та прогалини:

1) чинне законодавство не забезпечує ефективного контролю держави за користуванням надрами, раціональним видобутком і використанням мінеральних ресурсів та унеможливленням тіньового незаконного їхнього видобутку;

